

โลกวรรค

ปุนทิวเส ธมมสภายํ กถํ สมนฺญาจาเปตฺถ "อาวุโส จิณฺจมาณวิกา
เอวํ อุพารคฺณํ อคฺคทกฺขิณฺเอยํ สมนฺมาสมฺพุทฺธํ อญฺเฏน อกฺโกสิต
วา มหาวินาสํ ปตฺตาติ.

สตฺถา อาคนฺตฺวา "กาย นฺตุถ ภิกฺขเว เอตฺรหิ กถาย สน
นินฺติ นนาติ ปุจฺจติ วา, "อิมาย นามาติ วุตฺเต, "น ภิกฺขเว อิทาเนว
(เอสา มํ อญฺเฏน(วจเนน) อกฺโกสิตฺวา วินาสํ อาปชฺชติ), ปุพฺเพเปสา มํ
อญฺเฏน อกฺโกสิตฺวา วินาสํ ปตฺตาเยวาทิ วตฺวา "นาทิฏฺฐา ปฺรโต(ปฺคฺค
โต) โทสํ อณฺเฏณฺณํ สพฺพโส อิสฺสโร(ปฺคฺคโล) ปณฺเย ทณฺท์ สาม
° อปฺปฏิเวกฺขิยาติ อิมํ ทฺวาทสนิปาเต มหापทุมชาตกํ วิตฺถาเรต
วา กเถสิ "ตทา กิเรสา มหापทุมกุมารสฺส โพธิสฺตตสฺส มาตุ สปต
ตี รณฺโณ อคฺคมเหสี หุตฺวา มหาสตฺถํ อสทฺธมฺเมน นิมนฺเตต
วา ตสฺส มนํ อลภิตฺวา อตฺตนาเว อตฺตนิ วิปฺปการํ กตฺวา คิ
ตานาลยํ ทสฺเสตฺวา "ตว ปฺตฺโต มํ อนิจฺจนฺตี อิมํ วิปฺปการ
° ปาเปสํ ติ รณฺโณ อาโรเจสิ.

ราชา กุทฺโธ มหาสตฺถํ โจรปฺปปาเต จิปี.

อถ นํ ปพฺพตฺกฺขจฺฉิยํ อธิวตฺถา เทวตา ปฏิกฺคเหตฺวา นาคราช
สฺส ผณคฺพฺเภ จเปสิ.

นาคราชา ตํ นาคภวํ เนตฺวา อุปทฺทมฺรชฺเชน สมนฺมานะสิ.

โส ตตฺถ สํวจฺจํ วสิตฺวา ปพฺพชิตฺว กาโม หิมวณฺตปฺปเทส
° อาคนฺตฺวา ปพฺพชิตฺวา ฌานาภิญฺญาโย นิพฺพตฺเตสิ. อถ นํ เอ
โก วนจรโก ทิสฺวา รณฺโณ อาโรเจสิ.

ราชา ตสฺส สนฺตํ กณฺตฺวา กตฺตปฺปฏิสณฺถาโร สพฺพํ ตํ

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

ปวตฺตี ฌตฺวา มหาสตุตฺตํ รชฺเชน นิมนฺเตตฺวา เตน "มยฺหํ
รชฺเชน กิจฺจํ นตฺถิ, ตฺวํ ปน ทส ราชธมฺเม อโกเปตฺวา
อคตฺติคมนํ ปหาย ธมฺเมน รชฺชํ การเหตีติ โอวทิตฺ อญฺญาเยสสา
โรทิตฺวา นครํ คจฺฉนฺโต อนฺตรามคฺเค อมจฺเจ ปุจฺฉิ "อหํ ก
° นิสุสาย เหวํ อจารสมฺปนฺเนน ปุตฺเตน วิโยคํ ปตฺโตติ.

"(ตฺวํ) อคฺคฺมเหสี (...) เทวาทิ.

ราชา ตํ อุทฺธปาทํ (...) คเหตฺวา โจรปฺปาเต จิปาเปตฺวา นคร
° ปวิสิตฺวา ธมฺเมน รชฺชํ การเหสี.

ตทา มหาปทุมกฺุมาริ (เอตฺรหิ) มหาสตุตฺโต อโหสิ, (ตทา) มาตุ
สฺปตฺตี(อิตฺตี) (เอตฺรหิ) จิณฺจมาณวิกา (อโหสิ)ติ.

สตุถา อิมมตฺถํ ปกาเสตฺวา "ภิกฺขเว เอกธมฺมํ หิ สจฺจวณฺ
ปหาย มุสสาวาทฺ ปตฺติจฺิตานํ วิสฺสฏฺฐจฺปรโลกานํ(ปฺคฺคฺลานํ) อกตฺตพฺพ
° ปาปกมฺมํ นาม นตฺถิตี วตฺวา อิมํ คาถมาห

"เอกธมฺมมตฺตสฺส มุสสาวาทิสฺส ชนฺตฺโน
วิทฺธิณฺณปฺรโลกสฺส นตฺถิ ปาปํ อการิยนฺติ.

ตตฺถ(...)"เอกธมฺมนฺติ:(...) สจฺจํ. มุสสาวาทิสฺสาติ: ยสฺส ทสฺสุ
วณฺเสสฺส เอกํปี สจฺจํ นตฺถิ, เหวรูปสฺส มุสสาวาทิโน. วิทฺธิณฺณ- ปฺรโลกสฺ
สาติ: วิสฺสฏฺฐจฺปรโลกสฺส.

เอวรฺูปิ หิ "มนุสฺสสฺมปตฺตี เทวสฺมปตฺตี อวสานเ นินฺ
พานสฺมปตฺตินฺติ อีมา ติสฺโส สฺมปตฺติโย น ปสฺสติ(อตฺโถ เวทิตฺพฺโพ).

นตฺถิ ปาปนฺติ: ตสฺส เหวรูปสฺส อิทํ นาม ปาปํ อกตฺตพฺพนฺติ
(กฺงฺขา) นตฺถิ(อิตฺติ อตฺโถ).

เทสนาวสานเ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนํ ปาปฺณิสฺสุติ.

จิณฺจมาณวิกาวตฺถุ (นิณฺจิตํ).